

ÚSPORY DOMÁCNOSTÍ KLESLI NA MINIMUM

V poslednom štvrtroku 2022 klesli hrubé úspory slovenských domácností o 33 %. Padli na úroveň 637 miliónov eur. Po zohľadnení inflácie je to najnižšia hodnota od prvého štvrtroku 2005.

- Úspory domácností klesajú od konca roka 2020 (Graf 1), keď boli historicky najvyššie (vyše 2 miliardy eur). Koncom roka 2022 domácnosti míňali úspory výraznejšie na spotrebu, ktorá podľa Štatistického úradu SR (ŠÚ SR) prispela k hospodárskemu rastu.
- Miera úspor v poslednom štvrtroku 2022 klesla na 3,6 %. (Graf 2)
- Podľa predpovede Inštitútu finančnej politiky budú tento rok domácnosti znižovať svoju spotrebu a opäť viac šoriť.

DÔCHODKY V PRIEMERE RASTÚ RÝCHLEJŠIE AKO INFLÁCIA

Očakávaná valorizácia dôchodkov o 12,1 % od roku 2024 prevyšuje odhadovanú výšku dôchodcovskej inflácie (6,9 %).

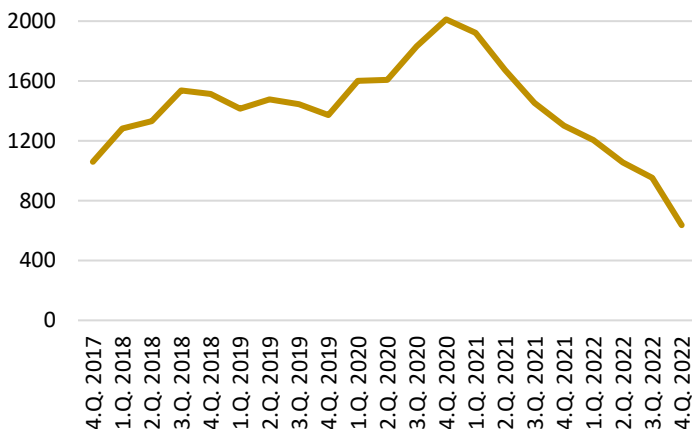
- Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) očakáva v nasledujúcich rokoch výrazný reálny nárast dôchodkov. Dôvodom je očakávaný pokles inflácie.
- Od 2015 do 2022 vzrástol priemerný príjem dôchodcov o 38,2 % pričom dôchodcovská inflácia stúpla o 27,2 %. Od roku 2015 do roku 2026 by sa mal podľa prognózy RRZ priemerný starobný dôchodok takmer zdvojnásobiť (nárast o 89 %) a inflácia vzrásť o vyše 60 % (Graf 3).

PO NÍZKOM ZÁUJME MINISTERSTVO ZJEDNODUŠILO PRAVIDLÁ NA ČERPANIE DOTÁCIE NA OBNOVU DOMOV

O príspevok na obnovu rodinného domu zatiaľ požiadalo len takmer 3 600 obyvateľov Slovenska. Celkovo sa má do roku 2026 zrekonštruovať 30 000 domov. Po nízkom záujme a sťažnostiach na zložitú administratívu ministerstvo životného prostredia zjednodušilo pravidlá.

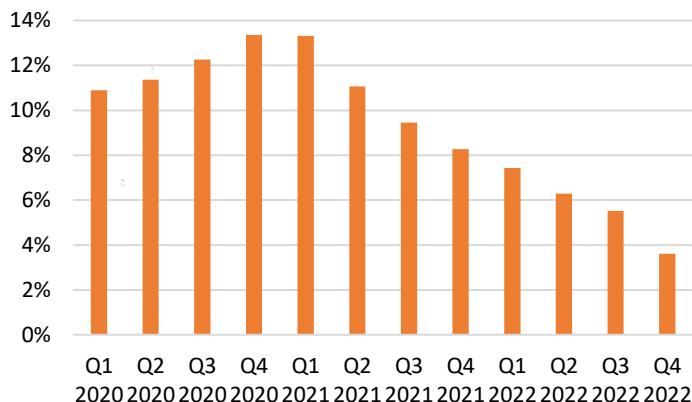
- Po novom nemusí mať žiadateľ v dome trvalý pobyt, potvrdenie zo stavebného úradu, či nulové dlhy voči štátu. Energetický certifikát budovy stačí doložiť dodatočne (Slovenská agentúra životného prostredia).
- Ďalšou novinkou je nižšia spoluúčasť žiadateľov. Kým doteraz bola na úrovni 40 %, po novom klesne na 25 %.
- Kompletná výzva bude zverejnená 27. marca. Občania budú môcť podávať žiadosti od konca apríla.
- Program Obnov dom je súčasťou Plánu obnovy a odolnosti. Jeho cieľom je zvýšiť energetickú hospodárnosť budov, obnova domu musí priniesť úsporu najmenej 30 % energie.

Graf 1: Štvrťročné hrubé úspory slovenských domácností (mil. €)



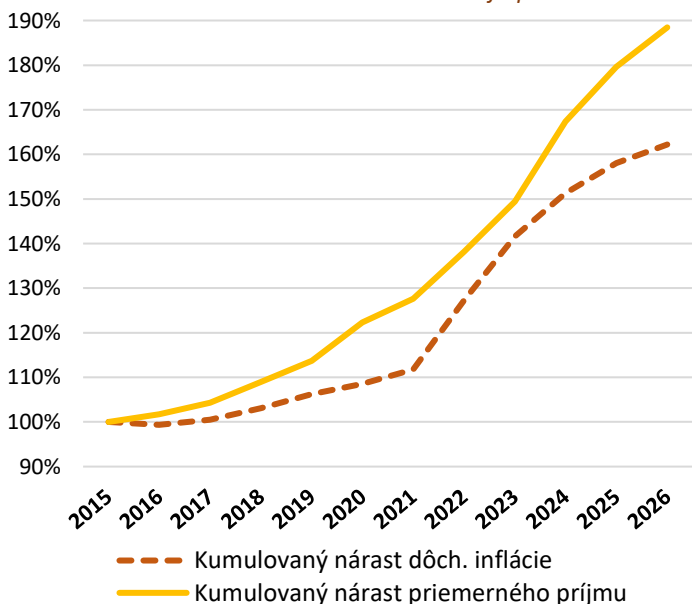
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2: Miera úspor ako % hrubého disponibilného príjmu na Slovensku



Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3: Príjem „priemerného“ starobného dôchodcu verzus cenová úroveň dôchodcov – dlhodobjší pohľad

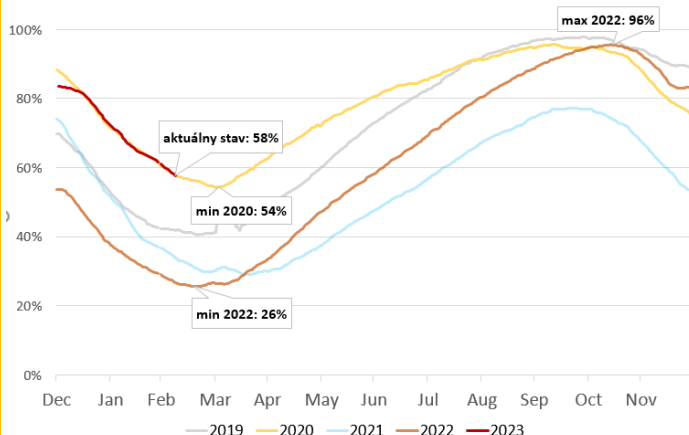


V ZÁSOBNÍKOCH JE DVAKRÁT VIAC PLYNU AKO VLANI

Naplnenosť zásobníkov zemného plynu v EÚ aj v SR je oproti minulému roku viac ako dvojnásobná (Graf 4). Prispela k tomu aj nižšia spotreba (Aggregated Gas Storage Inventory - AGSI).

- Aj vďaka vývoju počasia počas aktuálnej vykurovacej sezóny sú zásobníky v SR k 9. marca naplnené na úrovni 60 % (vlani 22 %) a v EÚ na úrovni 58 % (vlani 26 %).
- Naplnenosť v EÚ aktuálne kopíruje krivku z roku 2020. Pri nezmenenom trende dosiahne EÚ koncom marca najmenej 54 % (vlani 26 %). Rozdiel je 30 miliárd m³, čo je približne 8 % minuloročnej spotreby plynu v EÚ.
- Podobný vývoj možno očakávať aj v SR. Podľa predsedu predstavenstva Slovenského plynárenského priemyslu Miroslava Kullu klesla priemerná spotreba plynu v SR oproti predchádzajúcemu roku približne o 15 % (Hospodárske noviny).

Graf 4: Projekcia vývoja naplnenosti zásobníkov plynu v EÚ



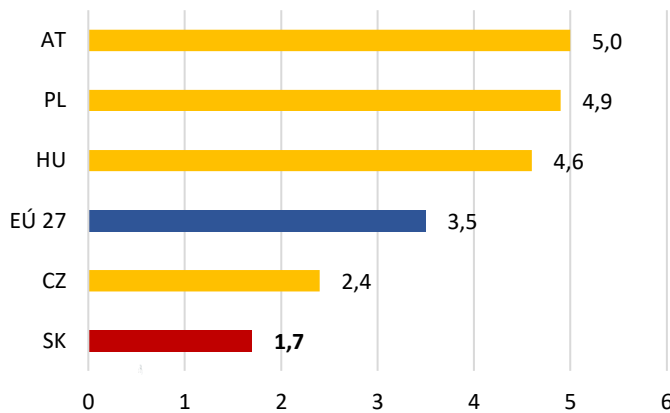
Zdroj: AGSI/ENTSOG (European Network of Transmission System Operators for Gas)

SLOVENSKÁ EKONOMIKA VLANI RÁSTLA TEMPOM 1,7 %

Slovenské hospodárstvo v roku 2022 rástlo druhým najpomalším tempom v EÚ po Estónsku. V Európskej únii aj v eurozóne vlani stúpol HDP rovnako, o 3,5 %. (Graf 5)

- Rast HDP v roku 2022 podporila vysoká spotreba domácností, ktorá medziročne stúpila o 5,2 %, a nárast investícií o 6,5 %.
- Reálny slovenský hrubý domáci produkt bol o 1,2 % vyšší ako pred pandemiou (v roku 2019).
- HDP v 4. štvrtroku 2022 vzrástol štvrťročne o 0,3 %. Ostatné štáty V4 skončili štvrťročne v záporných číslach (Eurostat). Česko, Estónsko, Maďarsko a Fínsko sa na konci minulého roka prepadli do technickej recesie (dva štvrťroky s poklesom HDP po sebe).
- V kvartálnom porovnaní kleslo hospodárstvo EÚ v 4. štvrtroku o 0,1 % a ekonomika eurozóny stagnovala.

Graf 5: Tempo rastu HDP v % v roku 2022



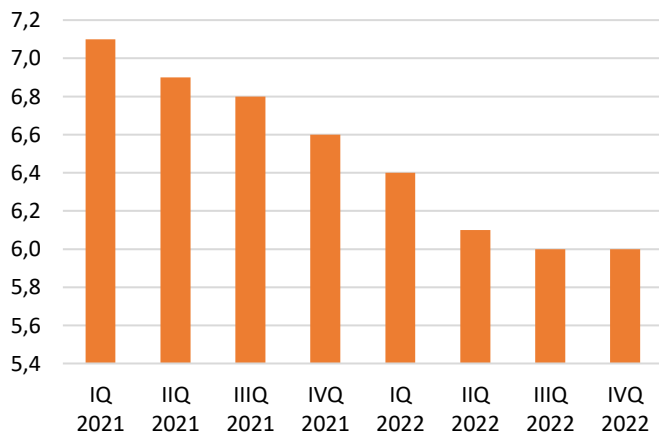
Zdroj: Eurostat

MIERA NEZAMESTNANOSTI VLANI KLESLA NA 6 %

Nezamestnanosť v 4. štvrtroku 2022 medziročne klesla o takmer 15-tisíc ľudí na úroveň 169-tisíc a na 6 % (Graf 6). To je o 0,6 p.b. menej ako v rovnakom období roka 2021 (ŠÚ SR).

- Z celoročného pohľadu sa situácia zlepšila vo všetkých regiónoch, v poslednom štvrtroku však v polovici krajov nezamestnanosť začala mierne stúpať.
- V porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom sa po sezónnom očistení zvýšila o 1,4 % na 168-tisíc osôb.

Graf 6: Štvrťročný vývoj miery nezamestnanosti v SR v %



Zdroj: ŠÚ SR